РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
ОПШТИНА ЛИПКОВО - KOMUNA E LIKOVËS
Бр. Nr. 08-1169/26
28.12 2023 год. viti
ЛИПКОВО - LIKOVË

Согласно член 6 став 3, член 7, член 8 став 2 и 3 и член 11 од Законот за социјалната заштита (Сл.весник на Република Северна Македонија, бр. 104/19, 146/19, 275/ 19, 302/20, 311/20, 163/21, 294/21, 99/22 и 236/22), а во врска со член 22 став 1 точка 7 и член 55 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на РМ бр.5 /02) и во согласност со одредбите од Националната програма за развој на социјалната заштита ("Службен весник на Република Македонија", 121/10), согласно член 40 став 1 точка 11 од Статутот на општина Липково. („Службен гласник на општина Липково" бр. 01/06) од страна на Советот на општина Липково, на 30-та седница одржана на 28.12.2023 година, одобрува:

ПРОГРАМА ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА ВО ОПШТИНА ЛИПКОВО ЗА 2024 ГОДИНА

Социјалната заштита е систем на мерки и активности, како и политики за спречување и надминување на основните социјални ризици на кои е подложен граѓанинот во текот на својот живот, за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост, како и зајакнување на нивните капацитети за нивна заштита. Според член 1 од Уставот на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: РСМ), меѓу другото, се забележува дека РСМ е социјална држава, со која на системот на социјалната сигурност му се дава високо место во системот на државните вредности. Од ова произлегува дека главен носител на социјалната заштита е државата преку Министерството за труд и социјална политика (во натамошниот текст: МТСП), локалната самоуправа, невладиниот сектор и приватниот сектор.

Социјална заштита до воспоставени јавни установи како што се Установата за Детскиот дневен престој „Резја" во с. Оризаре и Центарот за деца со посебни потреби во с. Оризаре, посветен на социјалната заштита и други овластени даватели (или според договор со општината) на социјални услуги, со кои општината обезбедува социјални услуги.

Надлежност на општината е да ги врши работите од социјалната заштита и дефинирани во член 11 од Законот за социјална заштита каде општините се должни да обезбедат спроведување на социјалната заштита, одобрување на програмата за потребите на граѓаните и Закон за локална самоуправа („Службен весник на РМ" бр.5 од 20.01.2002 година) во член 22 во списокот на надлежности од став 7 за социјална заштита и заштита на децата.

За реализација на овие програмски активности се земени предвид и други законски одредби со кои се уредува областа на социјалната заштита, програми, национални стратегии кои се одобрени од владата РСМ и МТСП.

Ќе земаат предвид и програмите за работа во МТСП-единица во Куманово-Липково, здравствената станица во Липково, градинката и Центарот за деца со посебни потреби, невладините организации и други, во кои локалната самоуправа учествува во реализацијата. на наведените цели и активности.

Основните ризици значат:

- Здравствени ризици (болести, повреди и инвалидитет)
- Ризици од стареење (стареење и преживување)
- Ризици од мајчинството и семејството,
- Ризици од неприлагодување кон социјалната средина.

Во согласност со горенаведените ризици, општината обезбедува социјална заштита за следните категории:

- Лица со телесен инвалидитет,
- Деца без родители и родителска грижа,
- Деца и лица со пречки во менталниот развој,

Në pajtim me nenin 6 paragrafi 3, neni 7, neni 8 paragrafi 2 dhe 3 dhe neni 11 të Ligjin për mbrojtje sociale („Gz. zyrtare e RMV-së„ nr. 104/19, 146/19, 275/19, 302/20, 311/20, 163/21, 294/21, 99/22 dhe 236/22), neni 22 paragrafi 1 pika 7 dhe neni 55 të Ligjit për vetëqeverisje lokale („Gz. zyratre e RM-së„ nr.5/02) dhe na pajtim me dispozitat të Programit nacional për zhvillim të mbrojtjes sociale („Gz. zyrtare e RM-së„ 121/10), në lidhje me nenit 40 paragrafi 1 pika 11 të Statutit të Komunës së Likovës ("Fletore Zyrtare e Komunës së Likovës" nr. 01/06) nga Këshilli i Komunës së Likovës në seancën e 30-të mbajtur më dt 28.12.2023, miratohet:

PROGRAMA PËR MBROJTJE SOCIALE NË KOMUNËN E LIKOVËS PËR VITIN 2024

Mbrojtja sociale është sistem i masave dhe aktiviteteve, si dhe politikave për pengimin dhe tejkalimin e rreziqeve sociale themelore në cilët qytetari i është nënshtruar gjatë jetës, për zvogëlimin e varfërisë dhe përjashtimit social si dhe forcimit të kapaciteteve të tyre për mbrojtjen e tyre. Përkatësishtë në nenin 1 të Kushtetutës të Republikës së Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejmë: RMV-së) mes tjerave është shënuar se RMV-ja është shtet social me çka sistemit të sigurisë sociale i është dhënë vend i lartë në sistemin e vlerave shtetërore. Nga këtu del se bartës kryesor i mbrojtjes sociale është shteti përmes Ministrisë së Punës dhe Politikave Sociale (në tekstin e mëtejmë: MPPS), Vetëqeverisja Lokale, sektorit joqeveritar dhe sektorit privat.

Mbrojtja sociale Institucioneve të themeluara publike si Cerdhja për fëmijë "Rrezja në Orizare dhe Qendra ditore për fëmijë me nevoja të veçanta në f. Orizare, të dedikuara për mbrojtje sociale dhe ofruesit e tjerë të autorizuar (ose sipas marrëveshjes me komunën) të shërbimeve sociale, me të cilët komuna, ofron shërbime sociale.

Kompetencë e komunës është t'i kryej punët nga mbrotja sociale dhe të përcaktuar në nenin 11 të Ligjit për mbrojtje sociale ku komunat janë të detyruar të sigurojnë zbatimin e mbrotjes sociale, miratimin e programit për nevojat e qytetarëve , e me Ligjin për vetëqeversje lokale („Gz. zyrtare e RMV-së„ ,nr.5 të dt. 20.01.2002) në nenin 22 në listën e kompetencave në paragrafin 7 për mbrojten sociale dhe mbrojtjen e fëmijëve.

Për realizimin e këtyre aktiviteteve programore merren parasysh edhe dispozitat tjera ligjore me të cilat rregullohet fusha e mbrotjes sociale, programet, strategjitë nacionale çka i miraton qeveria e RMV-së dhe MPPS.

Gjithsesi se merren parasysh edhe programet e punës në MPPS Kumanovë-Likovë, stacionin shëndetësor f.Likovë, Çerdhes dhe Qendrës për fëmijë me nevoja të posaçme, OJQ dhe të tjera, në cilën vetëqevrisja lokale participon në kryerjen e qëllimeve dhe aktiviteteve të shënuar.

Rreziqet themelore nënkuptojnë:

- Rreziqet për shëndetin (sëmundjet, lëndimet dhe invalideti)
- Rreziqet e plakjes (plakja dhe mbijetesa)
- Rreziqet nga mëmësia dhe familja
- Rreziqet nga joadaptimi ndaj mjedist social.

Në pajtim me rreziqet e lartëpërmendura komuna siguron mbrotje sociale për kategoritë në vijim:

- Personat me pengesa trupore
- Fëmijët pa prindër dhe përkujdesje prindore
- Fëmijët dhe personat me pengesa në zhvillimin mental
- Fëmijët në rrugë
- Fëmijët me probleme edukuese sociale
- Fëmijët nga familjet një prindër
- Fëmijët e ekspozuar të rreziqeve sociale

- Деца на улица,
- Деца со социјални воспитни проблеми,
- Деца од еднородителски семејства,
- Деца изложени на социјални ризици,
- Луѓе погодени од дрога, алкохол,
- Жртви на семејно насилство,
- Жртви на трговија со луѓе,
- Постари лица без семејна грижа,
- Центар за грижа на деца со посебни потреби и
- Установа за детски развој-градинка.

За посочената категорија граѓани кои се во многу лоши материјални и други услови ќе се обезбедат материјални услуги, услуги од вонинституционални облици на социјална заштита и спроведување на кампањата за подигање на свеста на граѓаните за потребите од обезбедување социјална заштита од одреден дел од народот.

А) Лица - материјално несигурни семејства

Оваа категорија ќе вклучува лица, семејства кои не се материјално осигурени, лица кои се инвалиди за работа, лица кои треба да ги задоволат основните животни потреби (здравје, облека, обувки, смрт на член на семејството доколку тоа право не може да се искористи преку која било друга основа, подобрување на условите за живот, помош во случај на елементарни непогоди (пожари, поплави, невреме и сл.)

Висината на надоместокот ја одредува провизијата во зависност од потребата, а надоместокот е во готовина или помош во натура.

Б) Спроведување на социјална заштита за деца - лица со посебни потреби:

Во оваа категорија ќе се работи на социјална заштита преку:

- Финансиска поддршка за Центарот за дневна грижа на деца со посебни потреби со седиште во с. Оризари, Општина Липково финансирана од проектот на Светската банка, реализатор НВО ИМАГО ПЛУС во Скопје, предку договор со Министерство за труд и социална политика под бр. 10-6657/1 од 28.10.2020 година и под наш бр. 03-905/1 од 26.10.2020 година, Општина Липково се обврзува за:
- покриење на трошоците за нафта за транспорт и деца, храна за 2024 година во износ до 160.000,00 ден.;
- Плати на вработени до 250.000,00 ден. за 2024 година;
- Надоместоци за електронска мрежа (интернет), одржување на објекти (инвентар и простории), услуги и одржување (регистри) и возила во износ од 120.000,00 ден.;
- Трошоци за екстра нафта за парно греење на центарот во износ од 280.000,00 ден.
- Финансиската поддршка на Градината „Ррезја“ се седиште во село Оризаре, основана од општината, за подобро функционирање на Градината, треба да се поддржи до 600 000,00 за 2024 година. за одржување на објектот и меѓу друго, трошоци за дополнително масло - за загревање на расадникот.
- идентификација на регистрирани лица со интелектуална и физичка попреченост и подготовка и социјална карта за видот, потребите и локациите и мрежите на алтернативи за масовна социјална заштита,
- -вклучување на лицата со интелектуална и физичка попреченост во предучилишното, основното и средното образование,

- Personat të prekur nga droga, alkoholi
- Personat viktima të dhunës familjare
- Personat viktima të tregtisë me njerëz
- Personat pleq pa përkujdesje familjare.
- Qendra për fëmijë me nevoja të posaçme dhe
- Institucioni për zhvillim të fëmijëve-Çerdhja për fëmijë.

Për kategorinë e theksuar të qytetarëve që gjenden në gjendje shumë të keqe materiale dhe gjendje tjera, do të sigurohen shërbime materiale, shërbime nga format jashtë institucionale të mbrojtjes sociale dhe zbatimin e kampanjës për ngritjen e vetëdijës të qytetarëve për nevojat e sigurimit të mbrotjes sociale nga një pjesë e caktuar e njerëzve.

A) Personat- familjet materialisht jo të siguruar

Në këtë kategori do të përfshihen persona, familjet që materialisht nuk janë të sigururar, personat të cilët për punë janë te paaftë, personat që kanë nevojë për plotësimin e nevojave elementare për jetë (shëndetësi, veshje, mbathje, vdekja e ndonjë anëtari të familjes nëse ajo e drejtë nuk mund të shfrytëzohet përmes ndonjë baze tjetër, përmirësimi i kushteve për jetesë, ndihma në rast të fatkeqësive natyrore (zjarret, vërshimet, breshsjellësi etj)

Lartësia e kompensimit varshmërisht nga nevoja e përcakton komisioni, e kompensimi është me mjete me para ose ndihma në natyrë.

B) Realizimi i mbrotjes sociale për fëmijët –persona me nevoja të posaçme:

Në këtë kategori do të punohet në mbrojtjen sociale përmes :

- Mbështetjes financiare për **Qendrën për qëndrim ditor për fëmijët me nevoja të posaçme** me seli në fshatin Orizare, K. Likovës, e finansuar nga projekti i Bankës botërore, realizator OJQ IMAGO PLUS-Shkup, Komuna e Likovës, *(Marrëveshje me shkrim me nr. të Ministrisë për punë dhe politikë sociale 10-6657/1 të dt. 28.10.2020, nr tonë - Komuna e Likovës 03-905/1 të dt. 26.10.2020 dhe nr. e OJQ „Imago Plus„ - Shkup 03-15 të dt. 28.10.2020)* për funksionalizimin sa më të mirë, obligohet për:
  - Harxhimet në naftë për transportin e fëmijëve, ushqimit për vitin 2024 në vlerë deri në 130.000,00 den.;
  - Rrogat e punëtorëve, në vlerë deri në 350.000,00 den. për vitin 2024;
  - Harxhimet për rrjetin elektronik (internet), mirëmbajtje të objektit (inventar dhe oborrit të qendrës), servisimi dhe mirëmbajtja (regjistrimi) e veturës në shumë derë në 120.000,00 den.;
  - Harxhimet për Ekstra vaj i let-për nxemjen qendrore të qendrës, në shumë deri në 280.000,00 den.

- Mbështetjes financiare të Çerdhes për fëmijë "Rrezja" me seli në fshatin Orizare, e themeluar nga Komuna, për funksionalizimin sa më të mirë të çerdhes, obligohet ti mbështesë në shumë deri në 600.000,00 den për vitin 2023. për mirëmbajtjen e objektit dhe kushteve sa më të mira, xarxhimet për Ekstra vaj i let-për nxemjen qendrore të Çerdhes.
- kyçja e njerëzve me pengesa intelektuale dhe trupore në institucionin parashkollor, në arsim fillore dhe të mesme,
- sigurimi i transportit për personat me nevoja të posaçme,
  lehtësimi i lëvizjes dhe komunikimi fizik për personat me pengesa trupore , kyçja e njerëzve me pengesa intelektuale dhe trupore në institucionet parashkollorë, në arsim fillor dhe të mesëm,
- lehtësimi i lëvizjes dhe komunikimit fizik për personat me pengesa fizike thyerja e barierave,
- përmirësimi i kushteve për jetesës,

- Осигурување и превоз за лицето кое ќе биде сместено, формирање на координативно тело за спроведување на локалниот акционен план.

в) Општината воспоставува услуги за погодените (повредени) групи

- поддршка на дневниот центар за лица со попреченост со интелектуална и физичка попреченост,
- промоција на волонтерството во извршувањето на хуманитарни активности,
- формирање на мали групи куќи за лица со интелектуална и физичка попреченост мали групи на куќи за стари и хендикепирани лица без семејна грижа во руралните средини, преку договор со друштвата.
- формирање и функционирање на услуги за домашна нега и помош за стари лица и инвалиди во урбани и рурални средини, преку друштвата,
- Деликвенција на малолетници во ризик за прекршочни и кривични дела со цел активирање на малолетничката деликвенција согласно Законот за малолетничка правда, ќе се организираат трибини во основните и средните училишта, трибини за функционирање на семејството до последното време кога семејството губи. неговата функција.
-

Семејно насилство

Преку советот за превенција ќе се организираат предавања во основните и средните училишта во врска со известувањето за семејното насилство, особено кај помалите деца.

Социјално партнерство

Институциите кои се занимаваат со исти или слични прашања ќе бидат вклучени во реализацијата на целите и активностите наведени во програмата, со што ќе се исклучи делумното дејствување, а ќе се постигне целосен третман на прашањето, групирање на алатките. Општината ќе биде главен носител на програмата, како координатор на активностите за исполнување на поставените цели.

финансирање

Потребните средства за реализација на програмата ќе бидат обезбедени од буџетот на општина Likovo, средства од Министерството за труд и социјална политика, партнери заинтересирани за соработка меѓу себе во државата и странство, грантови од организации, здруженија, амбасади. и слично учеството на партнерите ќе се определи при изработката на проектите.

За реализација на оваа програма се предвидени финансиски средства во износ од 1.600.000,00 денари.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

За обезбедувањето на оваа програма за социјална заштита се грижи градоначалникот на општина Липково, Комисијата за социјална и детска заштита, формирана од градоначалникот на општината, ја спроведува и следи реализацијата на програмата, презема иницијатива, дава мислења и дава предлози во однос на реализацијата на наведените цели и планираните активности.

Советот на општина Липково

Претседател:

Зекирја Шаини

- përgatitja e planit aksionar lokal për avancimin e pozitës të personave me pengesa në Komunën e Likovës,
- formimi i trupit koordinativ për implementimin e planit aksionar lokal.
  c) Komuna vendosë shërbime për grupet e prekura (të lënduara)
- -përkrahja e qendrës ditore për personat me aftësi të kufizuar me pengesa intelektuale dhe trupore,
- kujdesi për fëmijët pa shtëpi,
  formimi i qendrave ditore për personat me sëmundje shpitërore në reminishencë,
- -promovimi i vullentarizmit në kryerjen e aktiviteteve humane,
- formimi i grupeve të vogla të shtëpive për personat me pengesa intelektuale dhe trupore
- grupe të vogla të shtëpive për personat pleq dhe të pamundshëm pa kujdese familjare në mjediset rurale ,
- përfshirja e grupeve të qytetarëve që janë nën rrezikun social për shfrytëzimin e kuzhinës popullore,
- formimi dhe funksionimi i shërbimeve të servisit për përkujdesje shtëpiake dhe ndihma për personat pleq dhe të pamundër në mjediset urabne dhe rurale,
- delikuenca e të miturve në rrezik për vepra kundërvajtëse dhe penale me qëllim të aktivizimit të delikuencës të miturve në pajtim me Ligjin për drejtësi të miturve do të organizohen tribuna në shkollat fillore dhe të mesme, tribuna për funksionimin e familjes përshka se në kohën e fundit familja po e humb funksionin e saj.

Dhuna familjare

Përmes këshillit për preventivë do të organizohen ligjerata në shkollat fillore dhe të mesme përshkak njoftimit të dhunës familjare në veçanti te fëmijët më të vegjël.

Partneriteti social

Në realizimin e qëllimeve dhe aktivitetev të shënuara në program do të kyçen institucione që trajtojnë problematikë të njëjtë ose të ngjajshme, me çka do të përjashtohet veprimi parcial, e do të arrihet trajtimi i tërësishëm i problematikës, grupimi i mjeteve. Komuna do të jetë bartës kryesor i programit, si koordinatore e aktiviteteve për plotësimin e qëllimeve të vendosura.

Financimi

Mjetet e nevojshme për realizimin e programit do të sigurohen nga buxheti i Komunës së Likovës, mjete nga Ministria për Punë dhe Politikë sociale, partnerët e interesuar për bashkëpunim në mes veti në shtet dhe jashtë shtetit, grante nga organizatat, shoqatat, ambasadat etj, e pjesëmarrja e partnerëve do të përcaktohet gjatë përgatitjes të projektëve.

Për realizimin e këtij programi parashihen mjete financiare në shumë prej 1.600.000,00 denarë

DISPOZIATA PËRFUNDIMTARE

Kryetari i Komunës së Likovës kujdeset për sigurimin e këtij programi për mbrotje sociale . Komisioni për mbrotje sociale dhe të fëmijëve i formuar nga Kryetar i Komunës e zbaton dhe e përcjell zbatimin e programit, ngritë iniciativë, jep mendim dhe jep propozime në lidhje me realizimin e qëllimeve të shënuara dhe aktiviteteve të parapara.

Këshilli i Komunës së Likovës

Kryetar

Zekirja Shaini